

ด่วนที่สุด

ที่ วธ ๐๕๐๒.๔/๙๙๙

กค. 26
วันที่ 13 มี.ค. 68
เวลา 16.40

สค. (eMail)

ส่ง : กค.

รับที่ : ๕2972/68

13 มี.ค. 2568 เวลา 16.30 น.

กระทรวงวัฒนธรรม

๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร

เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐

๑๓ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การเสนอเอกสาร Representative List ICH -02-Form รายการ “ประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย” (Loy Krathong: Traditional Water- honoring Festival in Thailand) เพื่อเสนอเป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโก

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. อนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้
 ๒. มติคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
 ๓. สำเนาหนังสือความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ
 ๔. สำเนาหนังสือความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 ๕. เอกสาร Representative List ICH -02-Form รายการ “ประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย” (Loy Krathong: Traditional Water- honoring Festival in Thailand)
 ๖. QR CODE วิดีทัศน์

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรม ขอเสนอรายการ “ประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย” (Loy Krathong: Traditional Water- honoring Festival in Thailand) เป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโก พร้อมวิดีโอประกอบเอกสารเสนอ ความยาว ๓ นาที มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage) เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ในลำดับที่ ๑๗๑ และตามมาตรา ๑๖ แห่งอนุสัญญาฯ ได้กำหนดให้รัฐภาคีสามารถส่งข้อเสนอรายการที่เป็นตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ โดยคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลจะนำเสนอในการประชุมสมัชชาสามัญเพื่อให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ การดำเนินงานตามพันธกรณีอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage) ก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ตามเอกสารแนวทางการอนุวัติตามอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Operational Directives for the implementation of the Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage) หัวข้อที่ ๑.๑๕ กำหนดให้รัฐภาคียื่นเสนอรายการมรดกวัฒนธรรม

/ที่จับต้องไม่ได้...

ที่จับต้องไม่ได้จำเป็นต้องดำเนินการภายในเดือนมีนาคมของทุกปี และยังต้องใช้เวลาในการพิจารณารายการอย่างน้อย ๑ ปี เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Committee – IC) ในการประชุมสมัชชาสามัญสามัญ ดังนั้น เพื่อให้การจัดส่งเอกสารสามารถดำเนินการได้ทันภายในเวลาที่กำหนด กระทรวงวัฒนธรรมจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ คุณค่าความสำคัญ

ประเพณีลอยกระทงเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของคนไทยที่สืบทอดกันมาตามหลักความเชื่อทางพระพุทธศาสนาและฮินดู จากรุ่นสู่รุ่นในชุมชนเกษตรกรรมริมฝั่งแม่น้ำ ลำคลอง สะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าความสำคัญในการแสดงความเคารพต่อแม่น้ำและธรรมชาติ คุณค่าต่อครอบครัวและชุมชน ทำให้สมาชิกได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน แสดงความกตัญญู เสริมสร้างความรักความสามัคคี เกิดการสร้างสรรคงานช่างดอกไม้สดซึ่งเป็นงานช่างฝีมือดั้งเดิมของไทย รวมทั้งมีกิจกรรมในสังคมและการแสดงออกทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และช่วยทำให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญและร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น การเก็บสิ่งปฏิกูล ขุดลอกคูคลองให้สะอาด และเป็นประเพณีที่ได้รับความนิยม โดยไม่จำกัดเพศ ช่วงวัย ศาสนา และสถานะทางสังคม

๓.๒ คุณสมบัติตามหลักเกณฑ์การพิจารณา

ข้อที่ ๑ เรื่องที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับลักษณะของมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ตามที่นิยามไว้ในมาตรา ๒ ของอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ค.ศ. ๒๐๐๓ ประเพณีลอยกระทงเป็นหนึ่งในประเพณีที่สำคัญของไทย และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก ปฏิบัติสืบทอดในทุกภูมิภาคของประเทศ โดยเมื่อถึงวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ซึ่งเป็นวันพระจันทร์เต็มดวงและเป็นช่วงที่ระดับน้ำในแม่น้ำขึ้นสูงสุด ตามปฏิทินจันทรคติไทย ตรงกับเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาฮินดูจะประดิษฐ์กระทงรูปทรงต่าง ๆ ที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ และจุดธูปเทียนนำไปลอยตามลำน้ำ เพื่อบูชาพระพุทธเจ้าในวันที่เสด็จลงมาบนโลกมนุษย์ หลังจากแสดงธรรมโปรดพุทธมารดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และขอบคุณพระแม่คงคาที่ให้นมนุษย์ได้ใช้ประโยชน์จากน้ำ พร้อมทั้งขอขมาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงไป รวมทั้งเพื่อสะเดาะเคราะห์หรือลอยทุกข์ลอยโศก ตลอดจนเพื่ออธิษฐานขอพรในสิ่งที่ปรารถนา การลอยกระทงจึงเป็นประเพณีเพื่อบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ขอขมา และขอพรจากแม่น้ำ รวมทั้งอุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษและธรรมชาติ และถือเป็นช่วงสิ้นสุดฤดูเก็บเกี่ยวพืชผลทางการเกษตร เป็นประเพณีที่ส่งเสริมคุณค่าของศาสนาเกี่ยวกับความกตัญญูต่อแม่น้ำและธรรมชาติ เสริมสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเกี่ยวข้องกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านมุขปาฐะ แนวปฏิบัติทางสังคมงานช่างฝีมือ ดนตรีและการละเล่น รวมถึงความรู้ ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล ผู้คนในแต่ละภูมิภาคต่างเฉลิมฉลอง โดยมีการประดิษฐ์กระทง และจุดธูปเทียนก่อนนำไปลอยในแม่น้ำ และมีกิจกรรมต่าง ๆ ในการเฉลิมฉลอง เช่น การแสดงดนตรีและการแสดงทางวัฒนธรรม

ข้อที่ ๒ การขึ้นทะเบียนเรื่องนี้นำเสนอที่จะส่งเสริมความประจักษ์และตระหนักถึงความสำคัญของมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ อีกทั้งกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การสะท้อนถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมในระดับโลก และแสดงถึงความสร้างสรรค์ของมนุษยชาติ โดยประเพณีลอยกระทง ส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของการทำบุญให้บรรพบุรุษ ความกตัญญูต่อแม่น้ำและธรรมชาติ โดยที่การพัฒนาอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ส่งผลกระทบ

/ต่อสิ่ง...

ต่อสิ่งแวดลอม กระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้บูรณาการจัดทำนโยบาย มาตรการร่วมกัน เพื่อความปลอดภัยต่อผู้ร่วมงานและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นหลักสำคัญ ทั้งนี้ ชุมชนที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนนโยบายและนำไปปฏิบัติในพื้นที่หลายระดับ ดังนั้น ประเพณีลอยกระทง จึงช่วยส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะการอนุรักษ์ประเพณี ควบคู่ไปกับการปกป้องสิ่งแวดล้อม ถือเป็นนโยบายและเป้าหมายหลักในระดับชาติ นอกจากนี้ ประเพณีลอยกระทง ช่วยส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ระหว่างผู้เข้าร่วมงาน จากหลากหลายช่วงวัย และกลุ่มสังคมต่าง ๆ การเปิดรับทุกคนโดยไม่แบ่งแยก การก้าวข้ามข้อจำกัดต่าง ๆ ของสังคม ซึ่งจะช่วย เสริมสร้างสันติภาพและความเป็นปึกแผ่นในชุมชน และมีส่วนช่วยสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น เนื่องจากมีการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับประเพณีลอยกระทงเป็นจำนวนมาก อีกทั้ง ยังช่วยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างประเพณี ความยั่งยืน และความสมานฉันท์ในสังคม ซึ่งจะส่งผลดีต่อ ภาคส่วนต่าง ๆ ของชุมชนในระยะยาว

ข้อที่ ๓ มาตรการสงวนรักษาที่เสนอมานั้น ได้พิจารณากันมาอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อการป้องกันและส่งเสริมเรื่องดังกล่าว ในการกำหนดมาตรการสงวนรักษาวัฒนธรรม ประเพณีลอยกระทง ได้รับการส่งเสริมและรักษาผ่านระบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ด้วยการอนุรักษ์ฟื้นฟู สร้างความรู้ตระหนักถึงคุณค่าทางวัฒนธรรมและให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการตามมาตรการสงวนรักษาวัฒนธรรม ดังนี้

(๑) ด้านการถ่ายทอดความรู้และการจัดเก็บข้อมูล ดำเนินการจัดเก็บ รวบรวม ศึกษาวิจัย และเผยแพร่องค์ความรู้ ประเพณีลอยกระทง มุ่งเน้นเอกลักษณ์ งานช่างฝีมือและความคิด สร้างสรรค์ของชุมชน โดยมีหลักสูตรในสถานศึกษาทุกระดับ ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญและศิลปินท้องถิ่นเข้าร่วมในกระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น แลกเปลี่ยนทักษะและความรู้ เน้นการอนุรักษ์น้ำและการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นสำคัญ รวมถึงการถ่ายทอด คุณค่าทางวัฒนธรรม มีการจัดทำข้อมูลเป็นสื่อสิ่งพิมพ์และดิจิทัลหลายภาษาที่คนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้

(๒) ด้านการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการปกป้อง ดำเนินการควบคู่กันไป จากความร่วมมือของผู้คนหลายกลุ่ม ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ศิลปินจากชุมชน ครูอาจารย์ในท้องถิ่น รวมถึงผู้เข้าร่วมงานกลุ่มคนรุ่นใหม่และผู้อาวุโส ทุกเพศทุกวัย มีการถ่ายทอดความรู้การประดิษฐ์กระทง ทั้งเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์ จากวัสดุธรรมชาติ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ การฟื้นฟูความหมายคุณค่าทางวัฒนธรรมของประเพณีลอยกระทง ความร่วมมือเพื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ การเตรียมพื้นที่จัดกิจกรรม การอำนวยความสะดวก การจราจร การให้บริการไฟฟ้า น้ำ การดูแลด้านสาธารณสุข ในระหว่างการจัดกิจกรรม รวมถึงมาตรการรักษาความปลอดภัย รวมถึงความสำคัญของการทำความสะอาด แหล่งน้ำให้กลับคืนสู่สภาพปกติหลังการจัดกิจกรรม และแนวทางการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) มาตรการเชิงนโยบายในการจัดกิจกรรมประเพณีลอยกระทง กระทรวงวัฒนธรรมได้จัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการเพื่อกำหนดแนวทางมาตรการ ในการจัดงานประเพณีลอยกระทง เพื่อบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยมีภารกิจในการกำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นมาตรการ ด้านความปลอดภัย และเป็นแนวทางในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพร้อมกับการรักษาคุณค่าวัฒนธรรมรวมถึง การบริหารจัดการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และการให้บริการสาธารณสุขแก่ผู้ร่วมกิจกรรม

(๔) มาตรการด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ของสื่อมวลชน
การประชาสัมพันธ์ เพื่อสื่อสารการเฉลิมฉลองประเพณีลอยกระทง ควบคู่กับความมุ่งมั่นในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและการรักษาสีงแวดล้อมโดยหน่วยงานทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันสื่อสารความรู้ผ่านผู้มีอิทธิพลทางสื่อต่าง ๆ เช่น อินฟลูเอนเซอร์ ดารานักแสดง และผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมคุณค่าของประเพณีลอยกระทง ความรับผิดชอบต่อสังคม และการรักษาสีงแวดล้อม และสร้างการมีส่วนร่วมกับประชาชนอย่างกว้างขวางเพื่อให้ประเพณีลอยกระทงยังคงได้รับการสืบทอดต่อไป

ข้อที่ ๔ เรื่องที่นำเสนอนี้เกิดจากชุมชน กลุ่มบุคคล หรือปัจเจกบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ พร้อมกับได้รับความเห็นชอบซึ่งมาจากการรับรู้เข้าใจ อย่างเป็นอิสระเสียก่อน

(๑) การมีส่วนร่วม โดยกระทรวงวัฒนธรรม ได้ร่วมมือกับสภาวัฒนธรรม ในท้องถิ่นดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อจัดเก็บข้อมูลรายการประเพณีลอยกระทง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมีกระบวนการปรับปรุงข้อมูลในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นมา จากชุมชน กลุ่มคน บุคคล และเยาวชน จากทั่วประเทศ และได้ดำเนินการศึกษาเชิงลึกในชุมชนดั้งเดิมที่ยังมีการสืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม อย่างเข้มแข็ง เช่น เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน สุโขทัย พระนครศรีอยุธยา กรุงเทพฯ สงขลา และ อุบลราชธานี รวมถึงจังหวัดใกล้เคียง ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนผู้ถือครองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเหล่านี้ มีความเข้มแข็งในการปกป้อง รักษา และสืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพลังของชุมชน ในการเสริมสร้างเอกลักษณ์และความภาคภูมิใจในมรดกของตนอย่างเข้มแข็ง ในขณะที่กลุ่มตัวแทนนักเรียน และวัยรุ่น ได้แสดงความกังวลในเรื่องของสีงแวดล้อม และได้เข้าร่วมเสนอมาตรการในการจัดกิจกรรม ในประเพณีลอยกระทงอย่างยั่งยืนเพื่อช่วยลดผลกระทบต่อสีงแวดล้อมและแหล่งน้ำ

(๒) การให้ความยินยอม โดยตัวแทนของชุมชน กลุ่มคน และบุคคล ที่เข้าร่วมต่างให้ความเห็นชอบและยินยอมในการเสนอประเพณีลอยกระทงนี้อย่างสมัครใจ โดยมีชุมชน ที่เข้าร่วมการวิจัย ซึ่งได้มีการให้สัมภาษณ์เชิงลึก จัดทำข้อมูลภาพถ่าย และอนุญาตให้บันทึกเสียง เพื่อประกอบการเสนอรายการประเพณีลอยกระทงอย่างเป็นอิสระ

(๓) การตรวจสอบความถูกต้อง โดยองค์ความรู้ที่ได้จากการทำวิจัย ภาคสนามได้รับการวิเคราะห์และให้คำแนะนำโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนจะส่งกลับไปยังชุมชน กลุ่มคน และ บุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นของการส่งเสริม การอนุรักษ์ทรัพยากรทางน้ำและการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน เอกสารประกอบการเสนอรายการ ตัวแทนมรดกภูมิปัญญาทั้งหมดได้ถูกนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ข้อที่ ๕ เรื่องที่นำเสนอนี้ปรากฏและดำรงอยู่ในดินแดนของรัฐภาคีสมาชิก ที่นำเสนอโดยบรรจุอยู่แล้วในบัญชีมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของรัฐบาลภาคีสมาชิกตามที่นิยามไว้ในอนุสัญญา มาตรา ๑๑ และ ๑๒ รายการประเพณีลอยกระทง ได้รับการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ในสาขาแนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล

๓.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๓.๓.๑ การเสนอขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทย และการประกาศของยูเนสโก

(๑) พ.ศ. ๒๕๖๑ “โชน” ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนจากยูเนสโก

(๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ “นวดไทย” ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนจากยูเนสโกและนำเสนอ

เรื่อง “โนรา” ต่อยูเนสโก

/ (๓) พ.ศ. ๒๕๖๔...

(๓) พ.ศ. ๒๕๖๔ “โนรา” ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนจากยูเนสโก
(๔) พ.ศ. ๒๕๖๕ นำเสนอรายการ “ผ้าขาวม้า : ผ้าอเนกประสงค์ในวิถีชีวิตไทย”
(๕) พ.ศ. ๒๕๖๖ “สงกรานต์ในประเทศไทย” ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนจากยูเนสโก
(๖) พ.ศ. ๒๕๖๗ นำเสนอรายการ “ชุดไทย : ความรู้ งานช่างฝีมือ และแนวปฏิบัติ
การแต่งกายชุดไทยประจำชาติ” โดยคาดว่าจะได้รับการพิจารณาในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ และรายการ “มวยไทย”
คาดว่าจะได้รับการพิจารณา ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๑

(๗) พ.ศ. ๒๕๖๗ รายการ “ต้มยำกุ้ง” ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนจากยูเนสโก
และรายการมรดกร่วมเคบายา (Kebaya) ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนร่วมกับ สหพันธรัฐมาเลเซีย
เนการาบรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และสาธารณรัฐสิงคโปร์

๓.๓.๒ มติคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เมื่อวันที่
๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗ เห็นชอบให้เสนอเอกสารรายการ “ประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย” (Loy Krathong :
Traditional Water- honoring Festival in Thailand) เพื่อเสนอเป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้
ของมนุษยชาติต่อยูเนสโก

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ อนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เป็นการส่งเสริม
ความร่วมมือระหว่างประเทศ พัฒนาการส่งเสริมรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ให้เข้มแข็ง
และมีประสิทธิภาพ โดยให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับผู้ปฏิบัติและผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม รวมทั้งเป็น
การยืนยันบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก โดยประเทศไทยจะถูกจารึกไว้ในรายชื่อประเทศที่ตระหนัก
และเห็นคุณค่าของมรดกวัฒนธรรม และจะไม่ทำอะไรที่มีผลเสีย เช่น การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์
แบบไม่เหมาะสม เป็นต้น

๔.๒ สำหรับการเสนอรายการ “ประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย” (Loy Krathong :
Traditional Water- honoring Festival in Thailand) มีผลผูกพันต่อการปฏิบัติงานที่ต้องดำเนินการตามมาตรการ
ที่อธิบายไว้ในแบบฟอร์ม (ICH-02) โดยระบุถึงมาตรการสงวนรักษา เตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัย
และการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๔.๓ มติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงและการดำเนินงาน
ของประเทศ แต่จะส่งผลดีต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย ถือเป็น Soft Power
ที่สำคัญตามนโยบายรัฐบาล ควบคู่กับการกระตุ้นให้เกิดการอนุรักษ์สืบทอด สร้างความภาคภูมิใจ ความหวงแหน
มรดกทางวัฒนธรรม เสริมสร้างภาพลักษณ์และบทบาทของไทยในเวทีโลก

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

- ไม่มี-

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ คณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมทรัพย์สินทางปัญญา กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กรมศิลปากร สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร สภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

/และผู้ทรง...

และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ในคราวการประชุมฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบต่อการนำเสนอรายการ “ประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย” (Loy Krathong : Traditional Water- honoring Festival in Thailand) เพื่อเสนอเป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโก

๖.๒ ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ สรุปได้ว่า กระทรวงการต่างประเทศ เห็นด้วยกับการเสนอรายการ “ประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย” เพื่อขอขึ้นทะเบียนเป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโก เนื่องจากจะเป็นการสร้างภาคภูมิใจแก่ชาวไทย ช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ และสนับสนุนนโยบายการเผยแพร่ซอฟพาวเวอร์ (Soft Power) ของไทย ในประชาคมโลก ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมองค์การระหว่างประเทศ อยู่ในคณะกรรมการพิจารณารายการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเพื่อเสนอขึ้นบัญชีต่อองค์การยูเนสโก และได้พิจารณาเอกสารดังกล่าวแล้ว อีกทั้งการจัดทำและยื่นเสนอเอกสารรายการ “ประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย” (Loy Krathong: Traditional Water- honoring Festival in Thailand) ต่อยูเนสโก เป็นการดำเนินการภายใต้ข้อ ๑๖ ของอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ค.ศ. ๒๐๐๓ (Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage) โดยเสนอรายการมรดก ลงในแบบฟอร์ม (ICH-02) ซึ่งมีใช้การทำสนธิสัญญา ดังนั้นจึงไม่มีประเด็นที่ต้องพิจารณา ตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๖.๓ ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า การเสนอรายการ “ประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย” เพื่อขอขึ้นทะเบียนเป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโก เป็นไปตามมติคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และเป็นการปฏิบัติตามขั้นตอนการเสนอรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ ซึ่งเป็นไปตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่แล้วในฐานะที่เป็นรัฐภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ค.ศ. ๒๐๐๓ (Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage) จึงไม่มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับการเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๗. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙

๗.๒ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๗.๓ อนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ค.ศ. ๒๐๐๓

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงวัฒนธรรม จึงขอเสนอรายการ “ประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย” (Loy Krathong : Traditional Water- honoring Festival in Thailand) เป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโก พร้อมวิดิทัศน์ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ เห็นชอบเอกสารรายการ “ประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย” (Loy Krathong : Traditional Water- honoring Festival in Thailand) ขึ้นทะเบียนเป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโก

๘.๒ เห็นชอบให้อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เป็นผู้ลงนามในเอกสารนำเสนอรายการ “ประเพณีลอยกระทงในประเทศไทย” (Loy Krathong : Traditional Water- honoring Festival in Thailand) เป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สุจิตรา

(นางสาวสุจิตราวรรณ หวังศุภกิจโกศล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๐๑๓ ต่อ ๔๓๑๗, ๔๓๒๐-๔๓๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@culture.mail.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

